

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

49575

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve devamı maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.09.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Eğitim hakkı, çocukların yalnızca okula erişebilmesini değil; nitelikli, parasız, erişilebilir ve anadilinde ve kendi ve kültürel varlığını gözetten bir eğitim hizmetinden yararlanabilmesini gerektirmektedir.

Türkiye’de Kürtçe, milyonlarca yurttaşın anadili olmasına rağmen eğitim sistemi içerisinde esas olarak “Yaşayan Diller ve Lehçeler” kapsamında seçmeli ders olarak yer almaktadır. Kurmancî ve Zazakî bu kapsamda müfredata alınmış; ancak dersin seçmeli statüsü, öğretmen yetersizliği, derslerin açılması için aranan koşullar, materyal eksiklikleri ve eğitim kademeleri arasındaki süreklilik sorunu gerekçe edilerek Kürtçe öğrenme hakkına erişim fiilen sınırlandırılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığının güncel düzenlemelerinde Kürtçe, “Yaşayan Diller ve Lehçeler” kapsamında öğretim alanı olarak yer almakta; 2026 yılında Millî Eğitim Akademisi kapsamında da Kürtçe öğretimine ilişkin öğretim yöntemleri, program okuryazarlığı ve etkinlik geliştirme gibi dersler yürütülmektedir. Ancak bu alanın öğretmen istihdamı bakımından karşılığı oldukça sınırlıdır.

Nitekim 2025 yılı sözleşmeli öğretmen atamasında “Yaşayan Diller ve Lehçeler (Kürtçe/Kurmancî)” alanı için 5, “Yaşayan Diller ve Lehçeler (Kürtçe/Zazakî)” alanı için ise yalnızca 1 kontenjan ayrılmıştır. Bu sayıların ülke genelindeki öğrenci talebini ve mevcut öğretmen ihtiyacını karşılayıp karşılamadığı konusunda kamuoyuyla kapsamlı ve düzenli bir veri paylaşılmamaktadır.

Kürtçe öğretmenlerinin sayısı, hangi illerde ve kaç okulda görev yaptıkları, norm kadro ihtiyaçları, Kürtçe seçmeli dersini tercih eden öğrenci sayıları, derslerin hangi gerekçelerle açamadığı ve öğretmen atamalarında belirlenen kontenjanların hangi ölçütlere göre hesaplandığına ilişkin verilerin kamuoyuna açık ve karşılaştırılabilir biçimde yayımlanmaması, eğitim politikalarının değerlendirilmesini güçleştirmektedir.

Öte yandan Bakanlığın öğretmen yetiştirme politikası ile Kürtçe öğretmeni ihtiyacının karşılanması arasında da açıklığa kavuşturulması gereken bir husustur. 2025 yılında yapılan öğretmen atamasında Kürtçe/Kurmancî ve Kürtçe/Zazakî alanlarına ayrılan kontenjanların son derece sınırlı olması karşısında, öğretmen ihtiyacının hangi veriler üzerinden belirlendiğinin açıklanması gerekmektedir. Kürtçe öğretiminin yalnızca belirli bölgelerde yaşayan çocukların

açıklanması gerekmektedir. Kürtçe öğretiminin yalnızca belirli bölgelerde yaşayan çocukların meselesi olarak ele alınması da doğru değildir. Türkiye'nin farklı illerinde anadili Kürtçe olan, Kürtçe konuşan veya Kürtçe öğrenmek isteyen öğrenciler bulunmakta; buna karşın dersin açılması, öğretmen bulunması ve dersin sürdürülebilirliği büyük ölçüde okul ve koşullara bağlı tutulmaktadır.

Bu nedenle Kürtçe öğretiminin mevcut durumunun ortaya konulması; öğretmen ihtiyacının belirlenmesi, yeterli sayıda öğretmenin yetiştirilmesi ve atanması, ders materyallerinin geliştirilmesi, seçmeli ders uygulamasının önündeki fiilî engellerin kaldırılması ve öğrenci talebinin karşılanmasına yönelik kalıcı bir kamu politikasının oluşturulması gerekmektedir.

Bu çerçevede;

1. Bakanlığınızın verilerine göre **2026-2027 eğitim-öğretim yılı itibarıyla Türkiye genelinde görev yapan Yaşayan Diller ve Lehçeler (Kürtçe/Kurmançi) öğretmeni sayısı kaçtır?** Bu öğretmenlerin illere, ilçelere ve eğitim kademelerine göre dağılımı nedir?
2. Aynı şekilde **Kürtçe/Zazakî alanında görev yapan öğretmen sayısı kaçtır?** Bu öğretmenlerin illere, ilçelere ve eğitim kademelerine göre dağılımı nedir?
3. 2012 yılından 2026-2027 eğitim-öğretim yılına kadar her yıl ayrı ayrı olmak üzere **Kürtçe/Kurmançi ve Kürtçe/Zazakî alanlarında kaç öğretmen atanmıştır?** Yıllara göre atama ve kontenjan sayıları nedir?
4. 2025 yılı sözleşmeli öğretmen atamasında Kürtçe/Kurmançi için 5, Kürtçe/Zazakî için 1 kontenjan belirlenmesinde hangi ölçütler esas alınmıştır? Bu kontenjanların belirlenmesine esas teşkil eden **öğrenci sayısı, ders saati, norm kadro ve öğretmen ihtiyacı verileri** nelerdir?
5. 2026-2027 eğitim-öğretim yılı için Kürtçe/Kurmançi ve Kürtçe/Zazakî alanlarında Bakanlığınız tarafından tespit edilen **toplam öğretmen ihtiyacı kaçtır?** Bu ihtiyacın kaçının kadrolu, sözleşmeli veya başka görevlendirme yöntemleriyle karşılanması öngörülmektedir?
6. Türkiye genelinde Kürtçe dersini tercih eden **öğrenci sayısı kaçtır?** Bu sayının 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren her eğitim yılı için Kurmançi ve Zazakî ayrı ayrı olmak üzere dağılımı nedir?
7. Kürtçe dersini tercih ettiği halde **öğretmen bulunamadığı için dersi alamayan öğrenci sayısı** Bakanlığınız tarafından tespit edilmekte midir? Ediliyorsa 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025, 2025-2026 ve 2026-2027 eğitim-öğretim yılları itibarıyla sayı nedir?
8. Kürtçe dersinin öğrenci talebine rağmen açılmadığı okulların sayısı kaçtır? Bu okulların **il, ilçe ve eğitim kademesine göre dağılımı** nedir?
9. Kürtçe dersinin açılmamasının nedenleri arasında **öğretmen yetersizliği, yeterli öğrenci sayısına ulaşılamaması, derslik/norm kadro sorunu veya başka idari nedenler** bakımından dağılımı nedir?
10. Kürtçe derslerinin açılabilmesi için mevcut mevzuatta aranan **öğrenci sayısı, öğretmen ve norm kadro koşullarının**, Kürtçe konuşan öğrencilerin yoğun olduğu bölgelerde eğitime erişim bakımından yarattığı sorunlara ilişkin Bakanlığınız tarafından herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?
11. Kürtçe/Kurmançi ve Kürtçe/Zazakî öğretmeni yetiştiren yükseköğretim programlarından mezun olup **öğretmenlik hakkı veya öğretmenlik başvurusu bakımından bekleyen aday sayısı kaçtır?**

12. Kürtçe retmeni yetiştiren yükseköğretim programlarının kontenjanlarının, Bakanlığınız tarafından belirlenen retmen ihtiyaıyla uyumlu olup olmadığına ilişkin bir planlama yapılmakta mıdır?
13. 2026 yılında Millî Eğitim Akademisi kapsamında Kürtçe retimine ilişkin programların oluşturulmasında **hangi retmen ihtiyaı ve renci talebi verileri** esas alınmıştır?
14. Kürtçe retmenlerinin mesleki gelişimine yönelik Bakanlığınız tarafından düzenlenen **hizmet içi eğitim, materyal geliştirme ve pedagojik destek programlarının** sayısı ve kapsamı nedir?
15. Bakanlığınızın Kürtçe/Kurmançi ve Kürtçe/Zazakî dersleri için hazırladığı **ders kitabı, yardımcı kaynak, dijital materyal ve retim materyali** sayısı kaçtır? Bu materyaller hangi eğitim kademelerinde kullanılmaktadır?
16. Kürtçe retiminde **Kurmancî ve Zazakî dışında Soran gibi farklı Kürtçe lehçelerinin** ėitim materyalleri ve retmen ihtiyaı bakımından değerlendirilmesine ilişkin herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
17. Kürtçe dersine ilişkin olarak Bakanlığınızın internet sitesinde, **yıllara göre renci sayısı, retmen sayısı, açılan ders sayısı, ders talebinin karşılanma oranı ve retmen ihtiyaı** gibi göstergelerin düzenli ve karşılaştırılabilir biçimde yayımlanması planlanmakta mıdır?
18. Daha nce Bakanlığınıza yöneltilen soru nergelerinde aynı eğitim-retim yılına ilişkin Kürtçe dersi renci sayılarının farklı rakamlarla açıklanmasının nedenleri araştırılmış mıdır? Bakanlığınızın bu konudaki **resm ve esas alınması gereken güncel renci sayısı** nedir?
19. Kürtçe dersinin açılması için yeterli renci talebi bulunduğu halde retmen bulunamayan okulların tespit edilerek **gerekli retmen istihdamının sağlanması**na yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
20. Kürtçe retiminin yalnızca seçmeli ders düzeyinde değil, öğrencilerin **anadillerini öğrenme, geliştirme ve akademik yaşamda kullanabilmelerini** sağlayacak biçimde yaygınlaştırılmasına ilişkin Bakanlığınızın orta ve uzun vadeli bir politika veya eylem planı bulunmakta mıdır?
21. Türkiye genelinde Kürtçe eğitim ve öğretimine ilişkin retmen, renci, ders, materyal ve okul verilerinin düzenli olarak toplanacağı ve kamuoyuna açıklanacağı **ayrı bir istatistik ve izleme sistemi** oluşturulması planlanmakta mıdır?
22. Kürtçe retmeni ihtiyaının belirlenmesi ve karşılanması amacıyla **nmzdeki beş yıllık döneme ilişkin bir retmen istihdam ve yetiştirme planlaması** yapılmış mıdır? Yapılmışsa yıllara göre öngörülen retmen ihtiyaı ve atama sayılarına dair planlama ne şekildedir?